

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **21.07.2023**

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Erzurum Milletvekili

Türkiye’de yaşayan Ezîdî yurttaşların ayrımcı uygulamalara dair sorunları önemli bir gündem olmasına rağmen çoğunlukla kamuoyuna yansımamaktadır. Bu coğrafyada sayıları 10 binleri aşan Ezîdî yurttaşın, nüfuslarının da bir hayli azaldığı bilinmektedir. Bilindiği üzere 12 Eylül 1980 sonrası pek çoğu zorla yerinden edinmişlerdir. Ezîdîlerin sayılarının azalmasının birincil nedeni bu olsa da süreç hala devam etmektedir. Halihazırda yurtdışına gitmek durumunda kalan Ezîdî yurttaşlarımız ülkeye dönmek ve köylerini yeniden inşa etmek istemektedir. Ancak pek çok yurttaşın tapulu ev ve mülklerine el konulmuş, tarla ve meraları başkalarının zilyedliğine geçmiş durumdadır.

Viranşehir’e başlı Zevra köyü örneğinde olduğu gibi birçok yurttaş tapuları kendilerinde olan ev mülklerine yerleşmek için gittikleri köylerinde, diğer aile ve korucuların saldırılarına maruz kalmışlardır. En son 05.07.2023 günü, köylerine yerleşmek isteyen yurttaşlar saldırıya uğramıştır. Bu ve buna benzer saldırılar hem fiziksel hem de psikolojik olarak süreklilik arzetmekte, Ezîdî yurttaşlar, köy girişlerinin engellenmesi ve topraklarının tümüne el koyma tehditleriyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Anayasal güvence altında olan mülkiyet hakkı Ezîdî yurttaşlar açısından geçerli görünmemektedir. Anayasanın herkese eşit uygulanmadığı bir durum ise, ayrımcılığı daha da görünür kılmaktadır. Daha pek çok yurttaşlık hakkından yararlanamayan Ezîdî yurttaşların sorunları ivedi bir çözüm üretilmesini gerekli kılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Yurtdışında yaşayan Ezîdî yurttaşlardan son on yılda Türkiye’ye dönüş gerçekleştiren kaç kişi olmuştur?
- 2- Halihazırda yurtdışında yaşayan ve Türkiye’ye dönüş talep eden kişi sayısı nedir?

- 3- Ezîdî yurttaşların tapulu taşınmazlarının tespiti için bir çalışma yürütülmüş müdür?
- 4- Ezîdî yurttaşlara ait tapulu taşınmazlarda yaşayan ve tarlaları kullanan kişi sayısı belli midir? Bu konuda bir tespit çalışması yürütülmüş müdür?
- 5- Ezîdîlerin evlerine tekrar döndüklerinde Zevra Köyü örneğinde yaşandığı üzere saldırılara uğramamaları ve güvenli bir şekilde köylerinde yaşamlarını devam ettirebilmeleri adına bir çalışma yürütülecek midir?
- 6- Zevra Köyü örneğinde yaşanan gelişme ve bunun benzerleri anayasal güvence altında olan mülkiyet hakkının ihlali değil midir? Bu hakkı ihlal edenler hakkında gerekli adli ve idari soruşturmalar başlatılacak mıdır? Ezîdî yurttaşların mülkiyet haklarının ihlal edilmemesi adına hangi çalışmalar yürütülecektir?
- 7- Ezîdîlerin yaşam haklarının güvence altına alınması adına çalışmalar yürütülecek midir?
- 8- Ezîdîlerin sosyal ve kültürel haklarının korunması adına çalışmalar yürütülecek midir?
- 9- Ezîdî topluluğunun karşılaştığı sorunların çözümü için, azınlık haklarına saygı çerçevesinde başkalarının zilyedliğinde bulunan tapulu evlerin iadesi, toprakların geri verilmesi ve köylerinin yeniden inşası için gereken destek ve koruma sağlanacak mıdır?